

ПРОГРАМА ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ "ЗЕЛЕНИЙ ЗУРАВЛИК" В УКРАЇНІ

ЕКОЛОГІЧНА СЕРТИФІКАЦІЯ І МАРКУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ БУДИНКІВ

Зелена відбудова України повинна відбуватись за чітко встановленими критеріями, з турботою про людей і майбутнє.

Стандарт CEM UA.10156.41.032:2025 Система екологічної сертифікації та маркування згідно з ДСТУ 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT). Громадські будівлі. Екологічні критерії та метод оцінювання життєвого циклу на етапах проєктування та будівництва:

- ✓ розроблений національним технічним комітетом стандартизації ТК 82 "Охорона довкілля" в партнерстві з Київським національним університетом архітектури та будівництва та ВГО "Жива планета";
- ✓ перший, який започатковує національну систему рейтингування будівель за рівнем енергоефективності та поліпшених екологічних характеристик з дотриманням принципів енергоефективного, зеленого і сталого будівництва.

Громадські будівлі: дитячі садочки, школи, заклади освіти і науки, амбулаторії, лікарні, реабілітаційні центри, гуртожитки, адміністративні будинки та інші будівлі і приміщення, які призначені для розміщення закладів, підприємств, організацій, які надають послуги населенню або юридичним особам, громаді та державі.

Зелене будівництво з урахуванням національних умов – підтримує вітчизняну економіку з високою доданою вартістю, створює нові робочі місця та сприяє декарбонізації і поліпшенню стану довкілля у цілому.

Цей знак свідчить про:

- ✓ сертифікацію за схемою міжнародного стандарту ISO 14024:2018;
- ✓ акредитованим органом який має національну акредитацію і міжнародне визнання;
- ✓ на відповідність найвищим вимогам добровільного екологічного стандарту до об'єкту та його життєвого циклу.

Що оцінюється?

Проектна документація та об'єкт, введений в експлуатацію.

Дворівнева оцінка здійснюється до вимогами до 10 категорій, які діляться на дві групи: універсальних (зелені) і корегованих (сині), які оцінюються за показниками в залежності від природних, кліматичних та економічних особливостей регіону.

Метод оцінювання ґрунтується на методі оцінювання життєвого циклу з використанням функції бажаності Харрінгтона, де кожному значенню показника надається числове значення в діапазоні від 0 до 1.

Сертифікація гарантує що проєкт відповідає принципам "краще ніж було"

Сертифіковані об'єкти є підтверджено більш кращою альтернативою звичайним, які відповідають лише державним будівельним нормам.

Рейтингова оцінка об'єкта будівництва, за якими визначається його екологічний клас і маркування від «бронзового» до «платиногового» залежить від кількості виконаних додаткових критеріїв які впливають на поліпшення показників енергоефективності, ресурсоефективності, якості внутрішнього середовища приміщень, а також від систем менеджменту, технологій та інновацій які застосовувались в будівництві. Також рівень класу залежить від обсягів використаних екологічно сертифікованих продуктів для будівництва і внутрішнього оздоблення.

Схема сертифікації згідно з ISO 14024, з урахуванням вимог міжнародних стандартів ISO 21929-1, ISO 14040 та ISO 15686-5.

Інтеграція є ЄС

Екологічна сертифікація і маркування в ЄС та у світі є інструментом підтримки екологічних інновацій та запобіганню грінвошингу.

Українська програма екологічного маркування "Зелений журавлик" має євроінтеграційне спрямування і сприяє досягненню цілей Європейської Зеленої угоди щодо кліматичної нейтральності та розвитку циркулярної економіки.

Критерії оцінювання громадських будівель:

- ✓ ґрунтуються на принципах Нового європейського Баухаусу (*New European Bauhaus*) – політичної та фінансової ініціативи ЄС для підтримки сталих рішень в будівництві з метою трансформації галузі відповідно до цілей Європейського Зеленого курсу;
- ✓ враховують вимоги технічних критеріїв економічної діяльності, що встановлені:
 - Делегованим регламентом Комісії (ЄС) 2021/2139 від 4 червня 2021 року до діяльності, яка суттєво сприяє пом'якшенню наслідків зміни клімату або адаптації до зміни клімату;
 - Делегованим регламентом Комісії (ЄС) 2023/2486 від 27 червня 2023 року до діяльності, яка суттєво сприяє сталому використанню та захисту водних і морських ресурсів, переходу до циркулярної економіки, запобіганню та контролю забруднення або захисту та відновленню біорізноманіття та екосистем.

Взаємозв'язок з іншими системами зеленого і сталого будівництва

В державах-членах ЄС та в усьому світі, стандарти зеленого будівництва:

- ✓ ґрунтуються на вимогах ISO 21929-1 та інших міжнародних стандартах у сфері сталого будівництва;
- ✓ є добровільними і належать до недержавних систем сертифікації.

Стандарт СЕМ UA.10156.41.032 задовольняє цим принципам. Вимоги цього стандарту до громадських будівель враховують вимоги систем які отримали міжнародне визнання BREEAM (Великобританія), LEED (США), DGNB (Німеччина) з врахуванням національних умов застосування.

Оцінка відповідності встановленим критеріям здійснюється Центром екологічної сертифікації та маркування ВГО "Жива планета", який має національну акредитацію та міжнародне визнання.

Для отримання додаткової інформації, в тому числі про порядок подання заявки та вартості сертифікації, будь-ласка звертайтеся до Центру екологічної сертифікації та маркування ВГО "Жива планета".

Екологічна сертифікація та маркування громадських будівель

Основні переваги	Чинники що впливають
Лідерство	Замовляти об'єкти зеленого будівництва – бути в глобальному тренді, підтримуючі інноваційний розвиток задля покращення якості життя. За результатом глобального дослідження Dodge Data & Analytics, кількість сертифікованих зелених будівель подвоюється кожні три роки. Дослідження ґрунтується на опитуванні тисяч замовників, архітекторів, інженерів, генпідрядників та консультантів з 69 країн.
Привабливість для донорів та інвесторів	Сертифікована проєктна документація забезпечать високу інвестиційну цінність об'єкту та перевагу для отримання фінансової підтримки реалізації в програм і проєктів міжнародної технічної підтримки яка надається ЄС та іншими партнерами України.
Підтвердження дотримання принципу "краще ніж було"	Сертифікація надає незалежну компетентну оцінку енергоефективності об'єкту у поєднанні з його стійкістю і довговічністю, якістю внутрішнього середовища та захистом довкілля за чіткими критеріями, що встановлені стандартом.
Застосування твердження "екологічний" до об'єкту на законних підставах	Наявність екологічного сертифікату є підставою застосовувати до засобу розміщення твердження "екологічний" на законних підставах та спеціальний логотип екологічного маркування. Безпідставне застосування твердження "екологічний", "еко-" та інших, що можуть мати ознаки грінвошингу, класифікуються як порушення статті 15-1 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції"
Довіра	Наявність екологічного сертифікату є чітким сигналом для довіри, яка ґрунтується на перевірній відповідності вимогам стандарту. Схема оцінювання та вимоги до акредитації органу сертифікації згідно міжнародних стандартів (ISO), забезпечують рівнозначне розуміння і визнання результатів сертифікації на рівні 170 держав-членів Міжнародної організації стандартизації.
Заощадження коштів на етапі експлуатації будівлі	Архітектурні рішення і технології зеленого будівництва дозволяють зменшити споживання електроенергії, тепла, води та забезпечити належне управління відходами.
Зменшення впливу на довкілля	Відповідність встановленим критеріям забезпечить зниження викидів парникових газів, збільшення ресурсоефективності та зменшення обсягу відходів на всіх етапах життєвого циклу будівлі.
Державна політика	Реалізація проєктів зеленого будівництва сприяє реалізації державної політики у сфері сталого розвитку, енергоефективності та захисту довкілля.

Розробка критеріїв стандарту виконувалась за підтримкою проєкту "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС з енергоефективності в Україні", що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та співфінансуванням Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO) на замовлення Міністерства розвитку громад та територій України.

Виконавець:

Міністерство розвитку громад та територій України

